

Kampanjen Säkert växtskydd

Agneta Sundgren
Växtskyddsexpert
LRF

Varför en kampanj kallad Säkert växtskydd?

- **Samarbete mellan bransch och myndigheter**
- **Öka ansvarstagandet för hantering av växtskyddsmedel på frivillig väg**
- **Råd om hantering för att minimera riskerna för hälsa och miljö.**
- **Informera om lagkrav.**
- **Strävar efter att inga påvisbara halter av växtskyddsmedel ska återfinnas i ytvattnet.**

Ny webb

Vad söker du?

✓ Hantering

✓ Miljö

Hjälpredan

Rådgivning

Bibliotek

Aktuellt

About us

Om oss

Kontakt

Säkert växtskydd

Informationskampanjen Säkert växtskydd syftar till att förbättra hanteringen av växtskyddsmedel i det svenska jordbruket.

Projektet representeras av både myndigheter och näringsliv med koppling till jordbruk och växtskyddsmedel.

Informationskampanjen riktar sig till dig som använder och hanterar växtskyddsmedel. Genom vårt arbete får du råd om hantering av växtskyddsmedel och hur du ska göra för att minimera miljö- och hälsoriskerna. Här på webbsidan hittar du bland annat Hjälpredan för att bestämma skyddsavstånd vid bekämpning.

Kampanjen ska även informera om nya lagkrav som gäller för spridning av växtskyddsmedel. Vi strävar efter att inga påvisbara halter av växtskyddsmedel ska återfinnas i ytvattnet.

Samarbete mellan bransch och myndigheter

Arbetet inom Säkert växtskydd drivs av LRF i samarbete med Arbetsmiljöverket, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Lantmännen, Naturvårdsverket och Svenskt Växtskydd. Vi vill öka ansvarstagandet inom svenskt jordbruk på frivillig grund.

Genom att många olika organisationer driver olika frågor får du som använder växtskyddsmedel information från flera håll om hur viktigt detta frivilliga arbete är. Mer information om projektet finns under fliken Om oss.

Material och information

På webbsidan finns mycket material att ta del av för dig som är lantbrukare, rådgivare, myndighet eller för dig som har intresse i frågorna. Bland annat uppdateras Hjälpredan, preparatlista med tekniska och praktiska användarvillkor och listor för avdriftsreducerande utrustning varje år. Dessutom hittar du informationsfilmer, broschyrer och informationsblad med matnyttig information.

Lättare att hitta vårt material

Säkert växtskydd > Bibliotek

Bibliotek

Vad söker du?

✓ Hantering

✓ Miljö

Hjälpredan

Rådgivning

Bibliotek

Aktuellt

About us

Om oss

Kontakt

Instruktioner

✓ Handlingsplan vid olycka		Ladda hem
✓ Hjälpreda för anpassat skyddsavstånd - Bomspruta	Beställ	Ladda hem
✓ Hjälpreda för anpassat sprutavstånd i fruktodlingar	Beställ	Ladda hem
✓ Sprutjournal för växthus per datum		Ladda hem
✓ Sprutjournal för växthus per plats		Ladda hem
✓ Sprutjournal per datum		Ladda hem
✓ Sprutjournal per plats		Ladda hem

Informationsmaterial

✓ Biobädd - inklädd modell med uppsamling	Beställ	Ladda hem
✓ Biobädd - Svensk originalmodell	Beställ	Ladda hem

Hjälpredan

Du som användare av växtskyddsmedel är ansvarig för att inte orsaka skada eller påverkan på omgivande miljö när du sprutar. Du ska alltid hålla de skyddsavstånd till omgivningen som behövs för att oavsiktlig spridning genom vindavdrift och marktransport ska bli så liten som möjligt.

Vad söker du?

✓ Hantering

✓ Miljö

Hjälpredan

Rådgivning

Bibliotek

Aktuellt

About us

Om oss

Kontakt

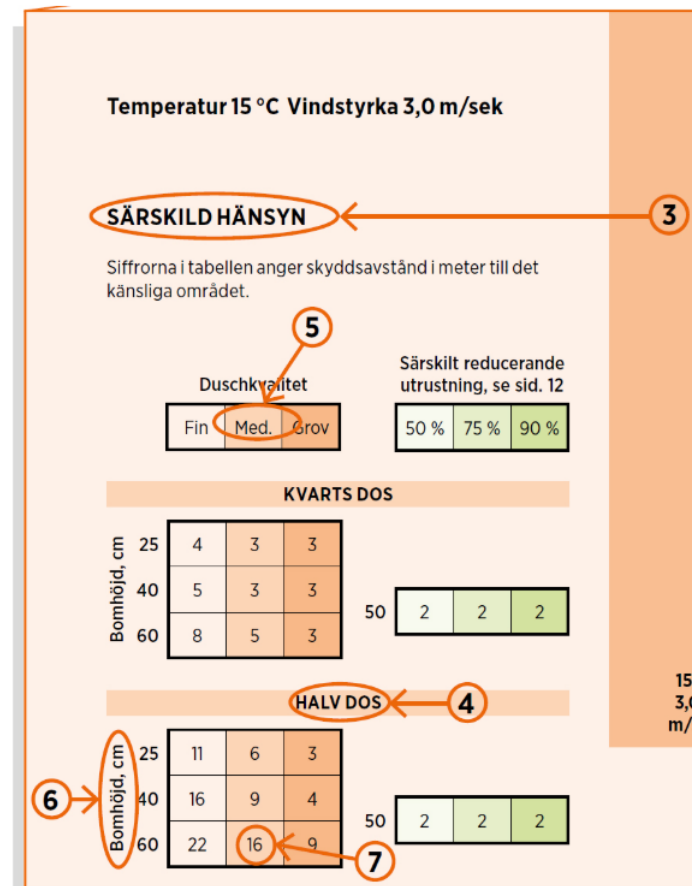
Var hittar jag hjälpredan?

Ladda ner Hjälpredan som mobilapp från [App Store](#) eller [Google Play](#). Alternativt ladda ner den i pdf-format eller beställ hem den från [Biblioteket](#).

Varför Hjälpredan?

Hjälpredan är ett bra hjälpmedel för att uppfylla den lagstiftning som finns kring vindanpassade skyddsavstånd och användning av den är även ett vanligt användningsvillkor för många preparat. Vi är det enda landet i Europa som inte har fasta skyddsavstånd till vatten kopplade direkt till varje preparat. Hjälpredan är ett hjälpmedel som gör att vi under gynnsamma förhållanden kan spruta närmare vattendrag och annat i vindriktningen som kräver särskild hänsyn än vad vi skulle kunna göra om detta hjälpmedel inte fanns. Alternativet till Hjälpredan är alltså fasta skyddsavstånd, varierande för varje preparat, på båda sidor av vattendrag oberoende av vindriktning och som oftast skulle vara större än det som går att räkna ut med Hjälpredan.

3. Bestäm om Allmän eller Särskild hänsyn gäller. I exemplet här väljer vi Särskild hänsyn då ett grödan är känslig för det använda ogräsmedlet.

Särskild hänsyn gäller för sprutning med alla typer av växtskyddsmedel intill:

- sjöar, vattendrag och andra öppna vattenytor

Är Säkert växtskydd ett känt begrepp?

- 7 av 10 som sprutar har tagit del av Säkert växtskydd.
2 av 10 känner till den men har inte tagit del av den.
- 6 av 10 säger att de förbättrat sitt beteende –
resten säger att de redan är tillräckligt bra

Finns det något att förbättra?

- De flesta fyller sin spruta på platta med tank – men 10 % säger fortfarande att det sker på gårdsplanen
- Hjälpredan – broschyren används av 52 %.
Appen används av 18 %
- Termometer används av 55 % och vindmätare används av 81 %

Lista över utrustning avdriftsreducerande utrustning

- Listan tas fram och uppdateras varje år
- Endast utrustning som testats av JKI eller med samma metoder och uppfyller kraven är godkänd
- Många preparat har detta krav

AVDRIFTSREDUCERANDE UTRUSTNING 50 %
Lantbruksspruta med bom
Listan avser utrustningar godkända i mars 2019.
För upplysning om övriga godkända fabriker hänvisas till tillverkarna.

Agroplast	
Körhastighet max 8 km/h, bomhöjd 50 cm, om ej annat anges	Färg
Spridare	Röd
AGROPLAST 645 04 C2	2-6 bar

AgroTop	
Körhastighet max 8 km/h, bomhöjd 50 cm, om ej annat anges	Färg
Spridare	Bla
AirMix 110-03	1-2 bar
AirMix 110-04	1-6 bar
AirMix 110-05	2-5-6 bar
AirMix NoDrift 110-025	Bla
AirMix NoDrift 110-03	2-5 bar
AirMix NoDrift 110-02	Gul
TD HiSpeed 110-025	Lila
TD HiSpeed 110-02	2-5-6 bar
TD HiSpeed 110-03	Bla
TD HiSpeed 110-04	Röd
TD HiSpeed 110-05	Brun
TD HiSpeed 110-04	Röd
TD HiSpeed 110-05	Lila
AirMix 110-03 med kantspridare AirMix OC 025	Röd
AirMix 110-04 med kantspridare AirMix OC 025	Bla
AirMix 110-05 med kantspridare AirMix OC 025	Brun
AirMix 110-03 med kantspridare AirMix OC 04	Röd
AirMix 110-05 med kantspridare AirMix OC 04	Bla
AirMix NoDrift 110-03 med kantspridare AirMix OC 025	Lila

Alibuz	
Körhastighet max 8 km/h, bomhöjd 50 cm, om ej annat anges	Färg
Spridare	Bla
AVI 110-03	3-7 bar
AVI 110-04	Röd
AVI Twin 110-04	2-4 bar
AVI Twin 110-02	Röd
CVI Twin 110-025	Gul
CVI Twin 110-03	1-5-3 bar
CVI Twin 110-03	Bla
CVI Twin 110-03 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	3-7 bar
AVI 110-03 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	Röd
AVI 110-04 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	3-7 bar
AVI Twin 110-04 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	Bla
AVI Twin 110-04 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	Röd
AVI Twin 110-04 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	Bla
CVI Twin 110-025 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	Lila
CVI Twin 110-03 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	1-5-3 bar
CVI Twin 110-03 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	Bla
CVI Twin 110-03 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	Gul
CVI Twin 110-03 med kantspridare med kantspridare Agrot op AirMix OC 025	1-5-6 bar

AS J	
Körhastighet max 8 km/h, bomhöjd 50 cm, om ej annat anges	Färg
Spridare	Gul
AFC 1002	1-5-3 bar
AFC 1004	1-5-6 bar
AFC 1005	1-5-6 bar

Ny film om att minska avdrift

Hur många sprutar själva?

- Av alla tillfrågade använder ca hälften växtskyddsmedel.
- 23 % sprutar i egen regi, 25 % lejer bekämpningen
Andelen som sprutar själva har minskat – men inte sedan 2007
- Funktionstest inget problem?

Påfyllningsplats

- De flesta fyller sin spruta på platta med tank –
men 10 % säger fortfarande att det sker på gårdsplanen
- Biobädd 12 %
I fält 25 %
Platta med tank 47 % och platta utan tank 7 %
- Man kan svara flera saker

Säkert växtskydd rekommenderar påfyllning på biobädd, platta med tank eller i fält

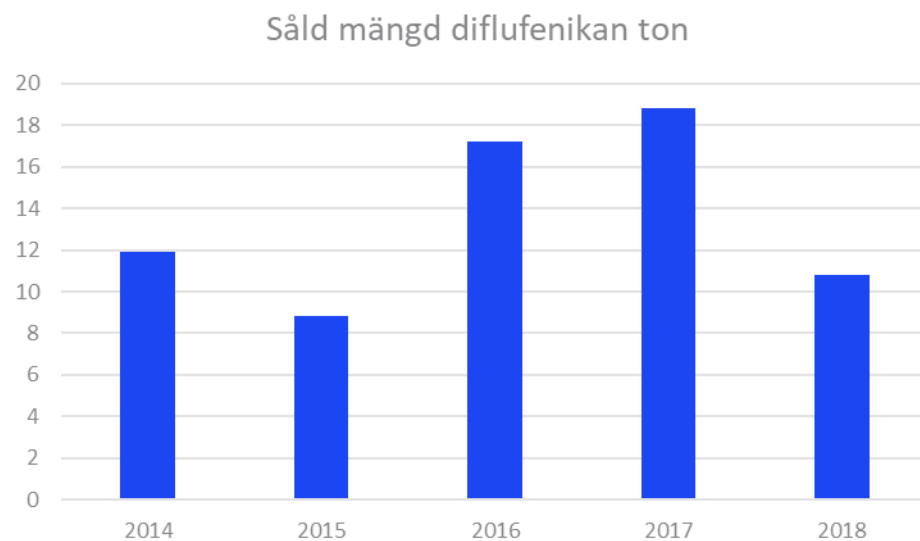
Diflufenikan

- Spridningen till ytvatten måste minska – kan det ske genom information?
- Sänk dosen och användningsintensiteten och undvik höstbekämpning
- Har det lyckats att sänka fynden?

Såld mängd diflufenikan (siffror från Kemls försäljningsstatistik)

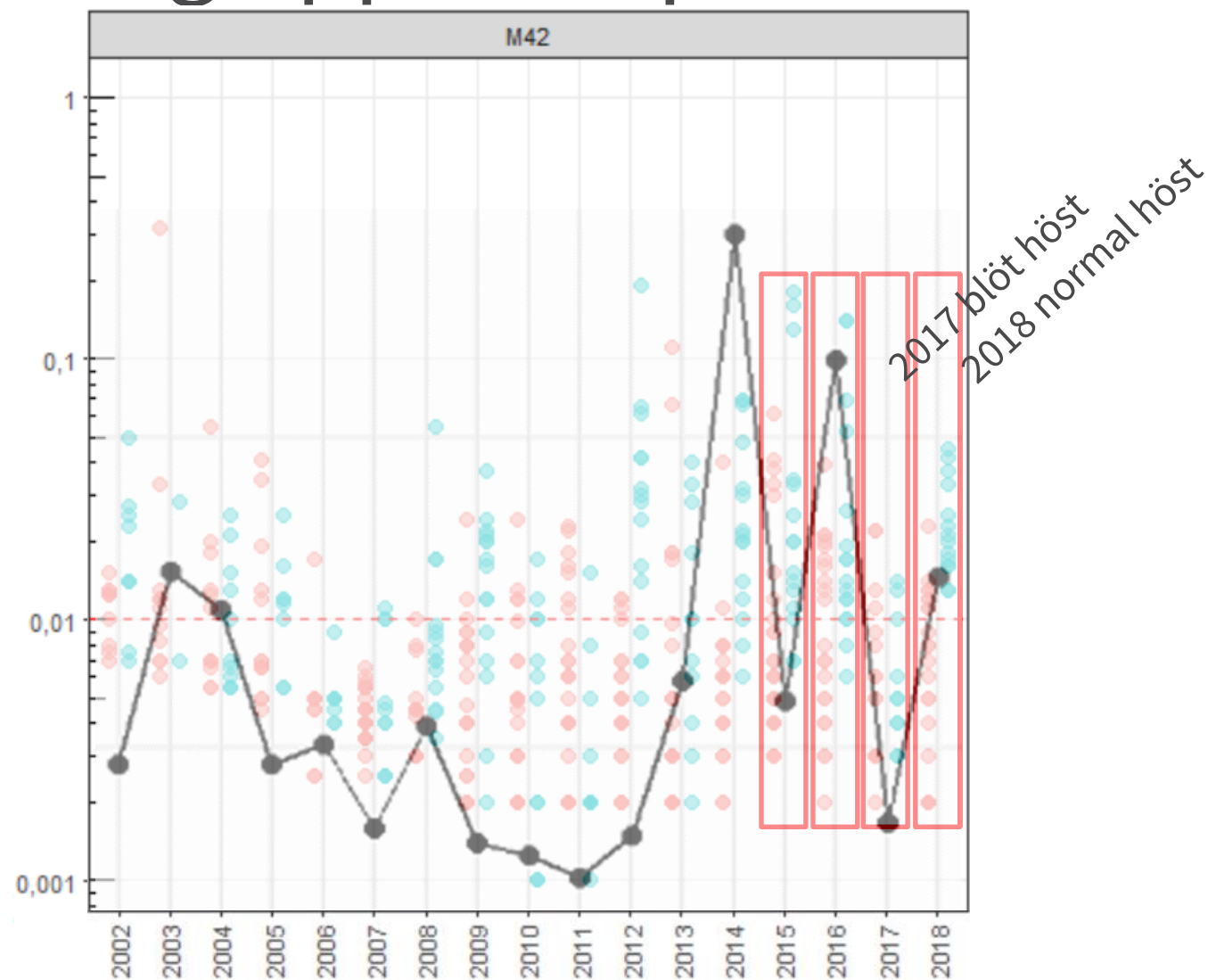
Uppföljning av diflufenikankampanj

- **Genomförda aktiviteter i kampanjen (Säkert Växtskydd)**
- **Kännedom om kampanjen hos användare**
- **”Efterlevnad” av råd utöver villkor/föreskrift**
- CKB-intervjuer (CKB)
- Tillsynsprojekt i fält – fokus på vattenmiljö (SJV/KemI, NV)
- **Användningsdata (CKB)**
- **Resultat i miljöövervakning (CKB)**

juni/juli 2018	Föredrag Borgeby Fältdagar & Brunnby Lantbrukardagar	Team ogräs och teknik & KEMI	Lantbrukare, rådgivare, säljare,
2018-06-14	Information nr 1 om kampanjen med informationsbladet till ca 40 rådgivare på Hushåll SJV	Rådgivare	
2018-06-18	SJV Pressmeddelande om kampanjen SJV web	SJV	
2018-06-19	Utskick till Spannmålsodlarnas styrelse om att sprida info om diflufenikankampanjen Kristina Forsberg, Föreningen Spannmålsodlare	Spannmålsodlare	
2018-06-20	KEMI Pressmeddelande om kampanjen KEMI web	KEMI	
2018-06-26	Presentation om diflufenikankampanjen på Freseniuskonferens i Mainz, Tyskland	KEMI	Internationell publik. Myndigheter, riskhanterare, riskbedömare, forskare, konsulter, kemföretag.
2018-07-18	Information nr 2 om kampanjen med informationsbladet till ca 40 rådgivare på Hushåll SJV	Rådgivare	
2018-08-27	Ogräsbrev nr 20, 2018 Ogräsbekämpning i höstsäd. Miljömessiga hänsyn DFF & prosul	Team ogräs och teknik	1350 rådgivare, säljare, lantbrukare
2018-09-05	Växtodlingsbrev nr 45 2018: Tydligt beskrivet i utskick.	Växtskyddscentralen	Lantbrukare, rådgivare, säljare,
2018-10-24	Kampanjen DFF som Informationspunkt i Jordbruksverkets utbildning av Länsstyrelse	SJV	
2018-11-01	Föredrag Utbildningsdagarna behörighetsutbildare Sthlm	Team ogräs och teknik	Länsstyrelsens behörighetsansvariga
2018-11-20	Fältdag i Löderup kring DFF	Kemi, Jordbruksverk, Säkert Växtskydd	Lantbrukare, rådgivare, branschorganisationer
	Artikel i Arvensis nr 7 2018 Diflufenikan - ta vara på chansen	Team ogräs och teknik	Lantbrukare & rådgivare
	Större artiklar/reportage i Land och Jordbruksaktuellt från Fältdagen i Löderup		Lantbrukare
2018-11-14/15	Poster på Växtskyddskonferensen i Uppsala	Jordbruksverket	Rådgivare & forskare
Dec -18, jan -19	Punkter på Regionala växtodlingskonferenser, Vaxjömöte & Sveakonferensen	Team ogräs och teknik	Rådgivare & säljare
2019-01-01	Föredrag på 3 av HS Jordbrukardagar, Skåne	Team ogräs och teknik	Lantbrukare
2019-01-16	SVEA växtodlingskonferens, Brunnby. Presentation om diflufenikankampanjen.	KEMI	Lantbrukare
2019-01-24	Föredrag branschdag lantbruk Trelleborgs Kommun, DFF	Team ogräs och teknik	Lantbrukare & kommuntjänstemän
2019-02-12	Föredrag LRF-avdelning Örms Nygård, Löderup, DFF	Team ogräs och teknik	Lantbrukare
2019-02-13	Föredrag LRF-avdelning Västra Strö, Eslöv, DFF	Team ogräs och teknik	Lantbrukare
mars/april 2019	Artikel i Lantbrukets Affärer kring hur använda DFF på bästa sätt	Elin Laxmar med stöd av team ogräs och teknik	Lantbrukare
2019-04-01	Sidor om DFF i kompendiet Kemisk ogräsbekämpning 2019.	Team ogräs och teknik	Lantbrukare, rådgivare, säljare
	Kursmaterial behörighetskurer		
Juni, juli 2019	Fältmässor i Borgeby, Brunnby och Öjebyn, utdelning av infoblad		
2019-08-22	Webinarium om tillsynsprojekt i fält. Info om DFF som tillsynspunkt för kommuner	KEMI	
2019-09-30	Fältträff i Dalby, Skåne kring DFF & prosulfokarb	Team ogräs och teknik & Länsstyrelser	Rådgivare och Lantbrukare
2019-10-02	Fältträffar i Vara och Brålanda	Team ogräs och teknik	Rådgivare och Lantbrukare
2019-10-15	Kurs för Greppas IPM-rådgivare, Nässjö	Team ogräs och teknik	Rådgivare
2019-11-07	Greppas introduktionskurs för rådgivare	Team ogräs och teknik	Rådgivare
2020-01-10	Uddevallskonferensen	Team ogräs och teknik	Rådgivare
DFF i media			
2018-06-11 ATL	http://www.atl.nu/lantbruk/odlare-ges-chans-att-minska-lackage-sjalva/		
2018-06-18 Land Lantbruk	http://www.landlantbruk.se/lantbruk/diflufenikan-har-overskridit-den-acceptabla-halten-i-ytvatten-upprepade-ganger-under-flera-ar/		
2018-06-18 Jordbruksaktuellt	http://www.ja.se/artikel/57406/s-ska-lackage-av-ogrsmede-minska.html		
2018-07-30 Lantbrukets affärer	http://www.lantbruketsaffarer.se/fynd-av-ograsmedlet-diflufenikan-satter-vaxtodlingen-pa-prov/		
2018-08-28 GREPPA	http://greppa.nu/arkiv/nyhetsarkiv/2018-08-28-fynd-av-ograsmedlet-diflufenikan-satter-vaxtodlingen-pa-prov.html		
2018-11-29 Land Lantbruk	mindre artikel efter fältdag i Löderup (länk saknas)		
2018-12-05 Jordbruksaktuellt	större artikel efter fältdag i Löderup http://www.ja.se/artikel/58814/dialog-kan-lsa-dilemmat-med-diflufenikan.html		
2018-12-14 Land Lantbruk	större artikel efter fältdag i Löderup. (länk saknas)		
2019-06-14 Jordbruksaktuellt	SpmO om vikten av att få bukt med fynd av DFF i ytvatten. https://www.ja.se/artikel/60196/vi-mste-ha-et-tet-spannmlspris.html		

Miljöövervakning uppdelat på vår och höst

Prosulfokarb

18

- Lättflyktigt ämne i bland annat Boxer som hittats rester av i äpplen
- Nya preparatvillkor beslutades 2019 – förbjudet köra gammalt preparat från 2020-08-01
- Krav på avdriftsreducerande utrustning.
Höstbekämpning endast mellan kl 18-03, under 3 m/s och 500 m skyddsavstånd till kommersiella odlingar som ska skördas och ätas.

**Tack för
uppmärksamheten**